

УДК 338.48 (477)

Зелінська О. М.

Карпюк Т.М., ст.гр.МЕВм-51

Луцький національний технічний університет

Проблемні аспекти в туристичній галузі в умовах реформування української економіки

У публікації охарактеризовано особливості сучасного туризму, його місце в українській економіці. Авторами запропоновано вирішення становища туризму в економіці країни.

Ключові слова: туризм, інфраструктура, туристичний бізнес, туристична галузь.

Zelynska O., Karpyk T.

Problematic aspects of the tourism industry in the restructuring of the Ukrainian economy

Recently tourism in Ukraine and received significant development was the massive socio-economic phenomenon of international scope. The rapid expansion of development promotes political, economic, scientific and cultural relations between the countries and peoples of the world.

Of course, in Ukraine the rate of development of tourist industry services are not as dynamic as in the world, but against the background of the rapid development of world tourism naturally raises the question of Ukraine's role in the global tourism market. It should be noted that the objective it has all the prerequisites for intensive development of domestic and foreign tourism: features of geography and topography, the climate, wealth of natural, historical, cultural and recreational heritage. Against the background of world tourism, which is gaining power rapidly fantastic, Ukraine is quite modest. Today, investors are Ukrainian citizens abroad.

Unfavorable internal conditions of a relatively weak international position of Ukraine's economy are forced to actively seek innovative ways out of the crisis means the formation of a truly international competitive national economy.

Of course, the reasons must be sought in a difficult socio-economic situation in the State nevidrehulovanosti mechanisms to encourage the tourism industry, the lack of an effective strategy for the development of the industry both at national and regional levels. The problem in practice is much broader. The question is concerned, certainly not only the tourism industry in Ukraine and ways to attract all countries with transitional economies.

The situation in the tourism sector in recent years, requires the active search of overcoming the crisis and the intensification of production of tourist products, ensuring the required quality.

The main external factors that hinder the development of tourism in Ukraine is caused lethargy and unexpected economic reforms adverse current conditions for business in general and tourism in particular, inadequate and even some aggressiveness regulatory framework and the consequent lack of investment for development of tourism - as domestic and foreign.

Unfavorable economic climate was one of the main reason of the fact that almost 3,000 Ukrainian travel companies that have valid licenses for tourist services, the market actually work only about a third.

Summarizing the above, we conclude that in the field of tourism problem today is inefficient and unsustainable use of appropriate available resources. This is the main problem that has differentiated structure. Or consider the lack of infrastructure, poor quality of service, lack of quality information and advertising, a significant tax burden more.

As a precondition for the successful development of recreation in rural areas should be considered ethnographic formation of the ideology revival and development of the entire spectrum of traditional culture.

Thus, the need to develop existing tourism resources, attract investment, to conduct an advertising campaign at both the Ukraine and in the international tourism market.**Keywords:** tourism, infrastructure, tourism, tourist industry.

Зелинская О.Н., Карпюк Т.

Луцкий национальный технический университет

Проблемные аспекты в туристической отрасли в условиях перестройки украинской экономики

В публикации охарактеризованы особенности современного туризма, его место в украинской экономике. Авторами предложено решение положения туризма в экономике страны.

Ключевые слова: туризм, инфраструктура, туристический бизнес, туристическая отрасль.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

Останнім часом туризм в Україні отримав значний розвиток і став масовим соціально-економічним явищем міжнародного масштабу. Швидкому його розвитку сприяє розширення політичних, економічних, наукових і культурних зв'язків між державами і народами світу.

Звичайно, що в Україні темпи розвитку туристичної галузі послуг не такі динамічні, як у світі, проте на тлі бурхливого

розвитку світового туризму закономірно постає питання про роль України на світовому ринку туристичних послуг. Слід зазначити, що об'єктивно вона має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму: особливості географічного положення та рельєфу, сприятливий клімат, багатство природного, історико-культурна та туристично-рекреаційна спадщина. На фоні світового туризму, який набирає потужність фантастично швидкими темпами, Україна виглядає досить скромно. На сьогодні українські громадяни є інвесторами зарубіжних країн. Туризм, за розрахунками фахівців, лише у вигляді податків міг би щороку приносити в державну скарбницю до 4 млрд. дол.

Актуальність дослідження сфери туризму у вітчизняному господарстві на рівні міжнародних норм, потреба у вирішенні проблем розвитку туристичного бізнесу обумовили вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Оскільки туристична сфера розвивається динамічно, є багато літератури з даної тематики. Серед вітчизняних вчених туристичний бізнес знаходить своє дослідження у працях Бутко М., Аншугіна І., Криворучко П., Мазур І., Дьоміна В. та інших.

Цілі статті. Метою дослідження є визначення проблемних аспектів та тенденцій розвитку туристичної галузі, а також визначення місця вітчизняного туризму на світовому ринку послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Вкрай несприятливі внутрішні умови розвитку при порівняно слабких міжнародних позиціях економіки України примушують активно шукати нестандартні шляхи виходу з кризи, засоби формування посправжньому міжнародної конкурентоспроможної національної економіки.

Безумовно, причини треба шукати в складній соціально-економічній ситуації в державі, в невідрегульованості механізмів стимулювання туристичної індустрії, відсутності ефективної стратегії розвитку цієї галузі як на національному, так і регіональному рівнях. Але проблема, на практиці, є значно ширшою. Питання стосується, напевно, не лише туристичної галузі

України, а взагалі шляхів залучення країн з трансформаційною економікою.

До однієї з важливих причин низьких темпів розвитку вітчизняного туризму слід віднести недостатню проінформованість іноземних туристів про Україну та її туристичний потенціал. виправити ситуацію може участь фахівців і представників турагентств у відомих світових туристичних виставках. Торік уряд вперше профінансував презентацію України на ярмарці туристичних послуг ІТВ в Берліні. До 2020 року в Україні діятиме програма розвитку туризму. Вона передбачає збільшення частини області в структурі ВВП з 1,5 до 14-ти відсотків і інвестиції в більш ніж 11 мільярдів гривень.

Програма також спрямована на розширення і поліпшення якості туристичної інфраструктури України, спрощення процедури перетину кордону, зниження податкового навантаження туристичних компаній тощо.

Ситуація, яка склалася в туристичній сфері останнім часом, вимагає активного пошуку засобів подолання кризових явищ та інтенсифікації виробництва туристичного продукту, із забезпеченням необхідної якості.

Головними зовнішніми факторами, що стримують розвиток туризму в Україні, є викликана млявістю і несподіванкою економічних реформ несприятливих існуючих умов для підприємництва взагалі та туристичного зокрема, недосконалість і навіть певна агресивність нормативно-правового поля і, як наслідок, відсутність необхідних інвестицій для розвитку туризму - як внутрішніх, так і іноземних.

Несприятливість економічного клімату стала однією з основних причиною того факту, що з майже 3000 українських туристичних підприємств, які мають дійсні ліцензії на надання туристичних послуг, фактично на ринку працюють лише близько третини.

Для розгляду, оцінки та аналізу перспектив та проблем туризму нашої держави зробимо SWOT-аналіз конкурентоспроможності України розвитку туризму, який наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

SWOT-аналіз конкурентоспроможності туристичної галузі України

<p style="text-align: center;"><i>Сильні сторони</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Багата історія 2. Широка географія 3. Розмаїття ландшафту 4. Історичні пам'ятки архітектури 5. Сім чудес України 6. Привітне населення 7. Наявність ресурсів 8. Рівномірна кількість населення 	<p style="text-align: center;"><i>Можливості</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток туристичної інфраструктури 2. Покращення рівня обслуговування 3. Покращення екології 4. Покращення та розширення надання послуг 5. Розробка нових видів турів 6. Створення стабільного іміджу держави 7. Зниження діапазону цін на туристичні послуги
<p style="text-align: center;"><i>Слабкі сторони</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неякісні дороги 2. Нестабільний рівень сервісу 3. Високі витрати обслуговування 4. Недовіра населення країни внутрішньому туризму 5. Немає іміджу країни 6. Рівень хвороб великий 	<p style="text-align: center;"><i>Загрози</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нестабільність уряду 2. Техногенні катастрофи 3. Воєнні дії 4. Неочікуване зростання цін на туристичні послуги 5. Розвиток міжнародного туризму в країнах-сусідах

Висновки. Підсумовуючи все вищенаведене, приходимо до висновку, що в галузі туризму проблемним сьогодні є неефективне та нераціональне використання відповідних наявних ресурсів. Це є головною проблемою, яка має диференційовану структуру. Сюди ж можна віднести відсутність розвиненої інфраструктури, низьку якість обслуговування, відсутність якісної реклами та інформації, значний податковий тягар тощо.

Як передумову успішного розвитку відпочинку в сільських етнографічних районах слід розглядати формування ідеології відродження й розвитку всього спектра традиційної культури.

Отже, потрібно розвивати наявні туристичні ресурси, залучати інвестиції, проводити рекламну кампанію як на рівні України, так і на міжнародному ринку туристичних послуг.

1. Бутко М.П. Розвиток мережі шляхів автомобільного сполучення та її роль у зміцненні туристичного потенціалу України / М.П. Бутко, И.О. Аншугіна // Регіональна економіка. – 2011. – №2. – С.23

2. Статистичний щорічник Миколаївської області за 2014 рік. ч.І // Головне управління статистики в Миколаївській області. – Миколаїв, 2015. – 620 с.

3. Криворучко П. Современные проблемы туризма в Украине // http://tourlib.net/statti_tourism/krivoruchko.htm.